

Plán prevence kriminality města Kravaře na období 2022–2025



Město Kravaře, Náměstí 43, 747 21 Kravaře,
IČ 00300292, tel.: 553 777 911, fax: 553 777 922, www.kravare.cz,
posta@kravare.cz

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	PREVENCE KRIMINALITY	2
2.1	PREVENCE KRIMINALITY S OHLEDEM NA VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	2
2.2	SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR	3
2.3	LEGISLATIVNÍ RÁMEC PREVENCE KRIMINALITY	5
2.4	PRIORITY PREVENCE KRIMINALITY V KRAVAŘÍCH	5
2.4.1	<i>Základní cíle prevence kriminality ve městě Kravaře</i>	6
2.5	DOKUMENTY SOUVISEJÍCÍ S PREVENČÍ KRIMINALITY VE MĚSTĚ KRAVAŘÍCH	7
2.6	FINANCOVÁNÍ PLÁNU PREVENCE KRIMINALITY	7
3	ANALYTICKÁ ČÁST	8
3.1	BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA	8
3.1.1	<i>Sociodemografická analýza</i>	8
3.1.2	<i>Bezpečnostní analýza – protiprávní činy</i>	10
3.1.3	<i>Data o vybraných druzích přestupků</i>	10
3.2	INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA	11
3.3	SEZNAM POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH A DALŠÍCH SLUŽEB V KRAVAŘÍCH	14
4	NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ VE MĚSTĚ KRAVAŘÍCH	15
5	ZÁVĚR	17

1 Úvod

Plán prevence kriminality města Kravaře má charakter strategického dokumentu, který předjímá další rozvoj města, činnost a cíle, které budou v oblasti prevence kriminality na území města Kravaře realizovány, a to v průběhu let 2021 až 2025 s možným přesahem do dalších obcí mikroregionu Hlučínska-západ (především těch, které mají s městem Kravaře uzavřenou veřejnoprávní smlouvu). Cílem tohoto dokumentu je na základě konstruktivního a průběžného vyhodnocování bezpečnostní situace, nalézt, určit a realizovat takové konkrétní kroky a činnosti vedoucí ke snížení výskytu sociálně patologických jevů (a kriminality jako nejzávažnějšího projevu) ve městě, budou aktivně předcházet výskytu kriminálních činů (přestupků, deliktů, zločinů aj.), přinejmenším zachování současného stavu, avšak předně vynaloží maximální úsilí, aby došlo ke zlepšení, a tím také zvýšení pocitu bezpečí u obyvatel města napříč generacemi, jelikož pocit bezpečí patří mezi jeden z nejdůležitějších indikátorů hodnocení kvality života člověka.

Jak již bylo naznačeno výše, za nejzávažnější projev sociální patologie je považována kriminalita, jejíž projevy postihují téměř neustále veškeré oblasti běžného života. Nárůst kriminality je spojován především s městskými aglomeracemi, a to především ve spojitosti s velkou mírou zalidnění v rozsáhlých sídlištních zástavbách poskytujících velkou míru anonymity. Mezi další neméně důležité faktory ovlivňující výskyt kriminality a páchání trestné činnosti řadíme nízkou úroveň vzdělanosti, nezaměstnanost, a neuspokojivé sociální zázemí, příp. užívání návykových látek ve spojitosti s drogově závislými osobami.

Program prevence kriminality na místní úrovni představuje systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany ústředních orgánů státní správy a samosprávy. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejružnější formy závislostí a sociálního vyloučení. Tento dokument má svým charakterem povahu strategického dokumentu a je možné jej v průběhu času a na základě předchozího projednání měnit a upravovat s ohledem na aktuální problémy a požadavky.

2 Prevence kriminality

2.1 Prevence kriminality s ohledem na vymezení základních pojmů

Kriminalita

Je úhrn činů uvedených v trestním zákoníku. V obecném slova smyslu se tedy jedná o společenský jev, kterým se rozumí souhrn trestné činnosti. Hlavním nástrojem kontroly a omezování kriminality je bezpečnostní politika státu, jejíž součástí je i preventivní politika zaměřující se na eliminaci kriminogenních faktorů a kriminálně rizikových jevů, na práci s pachateli a na pomoc obětem trestné činnosti.

Prevence kriminality

Představuje soubor represivních opatření směřujících k předcházení páchaní kriminality, ke snižování obav z ní, ke zvyšování pocitu bezpečí každého občana. Jedná se o opatření snižující rozsah a závažnost kriminality a jejich následky. V tomto smyslu hovoříme o opatřeních situační prevence, sociální prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Významným předpokladem správného fungování prevence kriminality je správná volba alespoň jednoho pozitivně vnímaného zájmu společnosti a tomu se věnovat. V případě více oblastí, pak tyto oblasti prioritizovat. Tím se zároveň otevírají možnosti pro případné zapojení co nejširšího okruhu občanů do nejrůznějších preventivních aktivit. Záměrem tedy je, aby v názorech a postojích občana představovala prevence kriminality žádoucí aktivitu s dostatečně konkrétním obsahem, s níž se občan jako jednotlivec či veřejnost jako skupina ztotožňují a mohou ji sami svým jednáním ovlivňovat a podporovat.

Sociální prevence

Představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace jedince a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Odpovědnost za oblast primární sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a škol. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí pracovníků resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví.

Primární prevence

Jedná se o oblast prevence zaměřenou na širokou veřejnost. Z tohoto pohledu zde řadíme zejména aktivity výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské s důrazem na pozitivní ovlivňování dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního využití). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.

Sekundární prevence

Předmětem zájmu sekundární prevence jsou jednotlivci či skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, rizikovými projevy chování se rozumí např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost. Jejím cílem je odvrácení od kriminálního jednání a aktivně podporuje společensky akceptovaného chování.

Terciární prevence

Zahrnuje reintegrační a resocializační opatření směřující k pachatelům protiprávního jednání. v resocializaci kriminálně narušených osob např. prostřednictvím pracovní uplatnění včetně rekvalifikace, sociálního poradenství, pomoc při získávání bydlení aj., cílí také na lokality s vyšším výskytem kriminální činnosti. Zároveň poskytuje péči obětem trestných činů.

Prevence viktemnosti a pomoc obětem trestných činů

Staví na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Situační prevence

Vychází ze zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření organizační, režimové, fyzické a technické povahy se snaží situační kriminogenní podmínky minimalizovat.

Informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností představuje vysvětlování principů bezpečného chování a způsobů technického zabezpečení majetku a osob s ohledem na předcházení konkrétních druhů trestné činnosti.

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují na primární, sekundární a terciární úrovni. Očekávaným výstupem prevence je bezpečný občan, jeho bezpečné zázemí, bezpečná ulice, bezpečná lokalita a bezpečné město. Cílem pak je snižování příčin, následků míry a závažnosti trestné činnosti, a zvyšování bezpečnosti veřejného pořádku v městě, příp. dalších obcích, kterým jsou služby Městské policie Kravaře poskytovány na základě veřejnoprávní smlouvy.

2.2 Systém prevence kriminality v ČR

Systém prevence kriminality v České republice je možné rozčlenit z pohledu několika různých úrovní, které se liší svým zaměřením i dosahem v rámci území:

- ❖ Rezortní úroveň – programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy.

❖ Meziresortní úroveň – těžiště meziresortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a v koordinaci, případně vytváření nových, preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality.

❖ Místní úroveň

- a. Do této úrovně jsou zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích a městech. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti, které mají konkrétní charakter a podobu.
- b. V rámci systému prevence kriminality mají významnou roli i instituce na krajské úrovni.
- c. Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni, jejichž podstatou je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací. Záběr programu je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zájmem a schopnostmi lidí a finančními prostředky.
- d. Za realizaci programů prevence kriminality nesou odpovědnost obecní zastupitelstva. Odbor prevence kriminality, resp. Ministerstvo vnitra jim poskytuje metodickou, konzultační podporu, vzdělávání a za stanovených podmínek i dotační prostředky na realizaci preventivních projektů.

❖ Cíle

- I. Snižování míry a závažnosti trestné činnosti
- II. Zvyšování pocitu bezpečnosti občanů
- III. Začlenění prevence kriminality do politik obcí, krajů i státu
- IV. Spolupráce mezi orgány státní správy, samosprávy, Policií ČR, občany a nevládními organizacemi, včetně racionálního využívání personálních i finančních zdrojů

❖ Zásady

- I. Preventivní aktivity vycházejí z výsledků kriminologických výzkumů a bezpečnostních analýz na místní a celostátní úrovni
- II. Těžiště preventivních aktivit se přenáší na místní úroveň
- III. Programy na místní úrovni respektují místní potřeby
- IV. Administrativní zásahy z centra se minimalizují. Centrální orgány poskytují místním orgánům zpravidla jen metodické vedení, informace a částečnou ekonomickou podporu
- V. Mezi orgány centrálními a místními neexistují vztahy nadřízenosti a podřízenosti
- VI. Na místní úrovni jsou preventivní aktivity koordinovány místními orgány, důraz je kladen na součinnost a vzájemnou informovanost všech subjektů, které se na prevenci podílejí

- VII. Při realizaci konkrétních programů se spojuje prvek profesionální a laický
- VIII. Důraz je kladen na odbornou připravenost realizátorů programů
- IX. Zvyšuje se význam situační prevence - vytváření bariér znesnadňujících páčání trestné činnosti
- X. Při vytváření i realizaci programů na místní úrovni úzce spolupracuje policie
- XI. Úspěšnost preventivních programů je podmíněna veřejnou podporou a informovaností.

2.3 Legislativní rámec prevence kriminality

Prevence kriminality z pohledu české právní úpravy není samostatně legislativně řešena. Lze však sestavit zevrubný výčet legislativních norem, které s touto problematikou úzce souvisí, ať již přímo či nepřímo.

- ❖ zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů,
- ❖ zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Priority prevence kriminality v Kravařích

Plán prevence kriminality města Kravaře představuje strategický dokument obsahující soubor problémů, aktivit a činností vedoucí k naplnění definovaných cílů. Jedná se o dokument na tzv. místní úrovni (území města Kravaře). Jeho obsah koresponduje se platnou Strategii

prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 66 ze dne 25. ledna 2016 a navazuje na předchozí Plán prevence kriminality města Kravaře, jehož platnost končí dne 31. prosince 2017. Již také reflektuje připravovanou Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 (ta je v době tvorby tohoto dokumentu – říjen 2021) v mezirezortním připomínkovém řízení a její schválení se předpokládá do konce roku 2021). Strategie je tvořena na období tří let. Mezi elementární body při její tvorbě řadíme bezpečnostní, sociální a demografickou analýzu města Kravaře, z jejichž vyhodnocení byly následně stanoveny, priority, opatření a cíle.

Předkládaný plán prevence kriminality představuje koncepční řešení v oblasti snižování výskytu a předcházení sociálně patologickým jevům, jež mají vést ke zvyšování pocitu bezpečí u obyvatel města. Zaměřuje se zejména na sociální prevenci a sociální začleňování okrajových skupin obyvatelstva, které přímo či nepřímo dopadá, způsobuje či ovlivňuje místní problémy spojené s pácháním trestných činností, přestupků či jiných protiprávních jednání. Bude vymezena a charakterizována skupina obyvatel, která se nejvyšší měrou podílí na problémech města. Vyjma situační analýzy budou rovněž vytyčeny cíle, priority a vymezuje cílové skupiny.

Vedle represivních složek v této oblasti (Policie ČR obvodní oddělení Kravaře, Městská policie Kravaře) vnímají představitelé města Kravaře potřebu aktivního zapojení se do programů prevence kriminality jako velmi užitečnou a žádoucí. Na podzim roku 2014 byla proto Radou města Kravaře zřízena Komise prevence kriminality a bezpečnostně dopravní, která spolupracuje s Policií ČR a s dalšími bezpečnostními složkami působícími na území města. Snahou komise je propojit tyto bezpečnostní složky a docílit tak vzájemné provázanosti a lepší spolupráce, informovanosti a společného nasazení při řešení deliktních jednání.

Členy Komise prevence kriminality a bezpečnostně dopravní jsou:

- Lukáš Glabasnia – předseda
- Martin Dehner – vedoucí Městské policie Kravaře
- Milan Bárta, Dis. – vedoucí obvodního oddělení PČR Kravaře
- Radek Jochim – strážník Městské policie Kravaře
- David Večerek – policista obvodního oddělení PČR Kravaře
- Mgr. Irena Uličková – vedoucí odboru sociálních věcí
- Bc. Lukáš Návrat – pracovník odboru dopravy

2.4.1 Základní cíle prevence kriminality ve městě Kravaře

- I. Zajištění funkčnosti spolupráce orgánů místní samosprávy, státní správy, Policie ČR a zainteresovaných subjektů z občanského sektoru angažujících se v oblasti prevence kriminality a oblasti sociální patologie ve městě.
- II. Zaměření na pouliční kriminalitu ve městě a tipování a odhalování rizikových lokalit.
- III. Navýšení počtu strážníků městské policie, zkvalitňování technické úrovně a vybavení Městské policie. Proškolení a zvyšování kvalifikace v oblasti prevence kriminality.

- IV. Rozšiřování městského kamerového systému
- V. Podpora nabídek volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež se zaměřením na rizikové skupiny.
- VI. Získávat informace o postojích občanů k různým druhům patologického jednání a tím je vést k vlastní odpovědnosti a zainteresovanosti na prevenci.
- VII. Zvyšování právního povědomí mládeže na všech stupních škol.
- VIII. Zvyšování právního povědomí seniorů a zdravotně či mentálně hendikepovaných občanů.
- IX. Rozvíjení a podpora aktivit mládeže v oblasti sportu, kultury a v oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu.
- X. Primární protidrogová prevence zaměřená na předcházení experimentování s drogami u dosud nezasažené populace (ve spolupráci s Open House, o. p. s.)

2.5 Dokumenty související s prevencí kriminality ve městě Kravařích

- ❖ Strategický plán rozvoje města Kravaře 2016-2022
- ❖ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko-západ
- ❖ Komunitní plán rozvoje sociálních služeb města Kravaře 2021-2026

2.6 Financování plánu prevence kriminality

Finanční prostředky na zajištění strategických bodů plánu budou pocházet z následujících zdrojů:

- ❖ vlastní finanční prostředky z rozpočtu města
- ❖ účelové dotace z Ministerstva vnitra ČR
- ❖ ostatní finanční zdroje – dobrovolná práce občanů apod.

3 Analytická část

Město Kravaře leží v údolní nivě řeky Opavy. Je vzdáleno 13 km jižně od polských hranic a 9 km východně od města Opavy. Historická oblast Horního Slezska, ve které se Kravaře nacházejí, se nazývá Hlučínsko. Toto území se specifickou minulostí, které zahrnuje téměř 30 obcí, si uchovává charakteristické nářečí, kroje i zvyky. Ve vzdálenosti 8 km západně leží statutární město Opava, 13 km východně město Hlučín, 19 km jižně město Bílovec a 20 km východně statutární město Ostrava. Současná rozloha katastrálního území města činí 1937 ha. Od roku 2003 funguje jako obec s rozšířenou působností (ORP) a zajišťuje správu devíti obcí – Bolatic, Chuchelné, Kobeřic, Kravař, Rohova, Strahovic, Sudic, Štěpánkovic a Třebomi. Ve vzdálenosti cca 10 km západně leží statutární město Opava, 13 km východně město Hlučín, 19 km jižně město Bílovec a 20 km východně statutární město Ostrava.

3.1 Bezpečnostní analýza

Bezpečnostní analýza představuje stěžejní část pro tvorbu Plánu prevence kriminality města Kravaře na nadcházející období.

Plán se zabývá i sociodemografickými faktory, které ovlivňují výskyt sociálně nežádoucích jevů v obci. Institucionální analýza obsahuje přehled subjektů působících v oblasti prevence kriminality a služeb sociální prevence v obci.

3.1.1 Sociodemografická analýza

Sociodemografické faktory jsou jedním z klíčových faktorů ovlivňujících výskyt sociálně patologických jevů v území, proto je nezbytné charakterizovat území města Kravaře také z tohoto pohledu a následně navázat samotnou bezpečnostní analýzu.

Tabulka 1 Počet obyvatel města Kravaře k 1. 1.

Rok	Celkem	Muži	Ženy	Rozdíl
2020	6 662	3 302	3 360	-55
2019	6 717	3 325	3 392	+22
2018	6 695	3 322	3 373	---

Zdroj ČSÚ, vlastní zpracování.

Z výše uvedené tabulky vyplývá celkový pokles počtu obyvatel města mezi roky 2019 a 2020, zároveň však nárůst počtu obyvatel mezi roky 2018 a 2019. Počet obyvatel města je možné hodnotit jako stabilní s mírnou klesající predispozicí, která je způsobena také celkovým odlivem obyvatel z Moravskoslezského kraje.

Tabulka 2 Charakteristika obyvatelstva dle pohlaví a věkových skupin k 31. 12. 2020

		Celkem	Muži	Ženy
		6 662	3 302	3 360
v tom věku	0-14 let	1 088		
	15-64 let	4 354		
	65 a více let	1 220		

Zdroj ČSÚ, vlastní zpracování.

Z tabulky č. 2 je možné vyčíst věkové rozložení obyvatelstva města a rozdělení obyvatelstva podle pohlaví. Ač v tabulce není blíže specifikováno, pozvolna se projevuje trend stárnutí obyvatelstva, tj. nárůst věkové skupiny 65+.

Tabulka 3 Migrace obyvatelstva ve městě Kravaře 2018-2020

Rok	2020	2019	2018
Živě narození	72	59	78
Zemřelí	91	61	69
<i>Přirozený přírůstek</i>	-19	-2	9
Přistěhovalí	89	119	123
Vystěhovalí	125	95	105
Přírůstek stěhováním	-36	24	18
Celkový přírůstek	-55	22	27

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

Z tabulky o migraci obyvatelstva mezi rok 2018-2020 ve městě Kravaře můžeme vyčíst několik zajímavých údajů. Co se přirozeného přírůstku týká (narození a zemřelí), zaznamenáváme v roce 2019 mírný pokles u narozených (59), v roce 2020 je však již na obdobné úrovni s rokem 2018 (72, resp. 78 narozených). Naopak v roce 2020 je patrný vyšší počet zemřelých ve městě, což koresponduje s celorepublikovými údaji. Lze spatřovat vliv pandemie Covid-19. Migrační přírůstek (stěhováním) byl pro město v letech 2018 a 2019 kladný, naopak v roce 2020 záporný (o 55 občanů více se odstěhovalo, než přistěhovalo). Vliv na celkový počet obyvatel je mírně klesající v rámci zkoumaného období.

Tabulka 4 Nezaměstnanost ve městě Kravaře 2018-2020

Rok	Dosažitelní uchazeči 15-64	Obyvatelstvo 15-64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
rok 2020	246	4 354	5,65 %	97
v lednu 2020	26			61
v prosinci 2020	40			60
rok 2019	162	4 415	3,67 %	168
v lednu 2019	25			47
v prosinci 2019	18			68
rok 2018	165	4 397	3,75 %	112
v lednu 2018	19			24
v prosinci 2018	15			46

Zdroj: Úřad práce ČR – krajská pobočka v Ostravě – kontaktní pracoviště Kravaře, vlastní zpracování.

Údaje o nezaměstnanosti ve městě Kravaře vycházejí z dat získaných ve spolupráci s Kontaktním pracovištěm Kravaře Úřadu práce ČR. Do tabulky se jistou mírou promítá také rozdíl v celkovém počtu obyvatel města. Ten byl v roce 2019 nejvyšší (6 717) a naopak v roce 2020 nejnižší (6 662) za řešené tříleté období. Tento fakt je třeba mít na paměti při hodnocení uváděných dat. Nejnižší míry nezaměstnanosti bylo ve městě Kravaře dosaženo v roce 2019 (3,67 %), nezaměstnanost v roce 2020 stoupla na 5,65 % (pro srovnání např. v roce 2016 byla

okolo 8,2 %). I přes tento mírný nárůst míry nezaměstnanosti lze i nadále hodnotit situaci ve městě jako velmi dobrou.

3.1.2 Bezpečnostní analýza – protiprávní činy

Tabulka 5 Kriminalita – trestné činy

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková	Objasněnost (známý pachatel)
2020	58	9	0	26	38
2019	74	8	0	22	22
2018	85	7	0	34	34

Zdroj: Obvodní oddělení Policie ČR Kravaře, vlastní zpracování.

Dle údajů Obvodního oddělení Policie ČR Kravaře je ve zkoumaném období klesající charakter celkového počtu trestných činů spáchaných na území města Kravaře. Nebyla zaznamenána žádná mravnostní trestná činnost v předcházejících třech letech, což musíme hodnotit kladně, stejně jako fakt, že v roce 2020 stoupla objasněnost trestné činnosti ve městě.

3.1.3 Data o vybraných druzích přestupků

druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet				index na 10 tis. obyv.			
	k 31. 12. 2020	změna proti roku 2019	2018	2019	2020	změna 2019-2020	rok 2019	rok 2020	změna 2019-2020 (index)	změna 2019-2020 (%)
Proti veřejnému pořádku	6662	6 717 (-55)	10	6	3	-3	8,9	4,5	-4,4	50,56
Proti občanskému soužití	6662	6 717 (-55)	33	38	48	+10	56,6	72,1	+15,5	127,39
Proti majetku	6662	6 717 (-55)	25	19	14	-5	28,3	21,0	-7,3	74,20
na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	6662	6 717 (-55)	21	19	15	-5	28,3	22,5	-5,8	79,51
Celkové přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku včetně BESIP	6662	6 717 (-55)	451	537	426	-111	799,5	639,4	-160,1	79,97

Zdroj: Obvodní oddělení Policie ČR Kravaře, vlastní zpracování.

Z tabulky vyplývá klesající trend počtu přestupků ve třech směrech – proti veřejnému pořádku, proti majetku a na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, naopak stoupá počet přestupků proti občanskému soužití, a to každým rokem ve zkoumaném období spáchaných na území města Kravaře. Celkové přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku včetně BESIP sice meziročně v roce 2019 stouply na hodnotu 537, avšak následující rok klesly pod hodnotu z roku 2018 (451) na 426. Situaci ve městě Kravaře je možné na základě získaných údajů z let 2018-2020 hodnotit jako stabilní až mírně zlepšující se.

3.2 Institucionální analýza

Město Kravaře je územním samosprávným celkem upraveným ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a obecním zřízení ve znění pozdějších předpisů. Na jeho základě vykonává město prostřednictvím městského úřadu a jeho aparátu jak samostatnou, tak i přenesenou působnost. Od roku 2003 působí rovněž jako obec s rozšířenou působností, z čehož vyplývá povinnost města Kravaře vykonávat přenesenou působnost pro více obcí ve správním obvodu. Konkrétně se jedná o těchto 9 obcí: Bolatice, Chuchelná, Kobeřice, Kravaře, Rohov, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom. Těchto 9 obcí je rovněž členy Svazku obcí mikroregionu Hlučínska-západ. Mikroregion je tvořen celkem 14 obcemi (5 z ORP Opava – Velké Hoštice, Chlebičov, Služovice, Oldřišov, Hněvošice). Z některými z uvedených obcí má město Kravaře uzavřeny veřejnoprávní smlouvy v oblasti prevence kriminality (forenzní značení) i dalších činností vykonávaných strážníky městské policie. Počet obcí a rozsah poskytovaných činností se v čase mění podle aktuálních potřeb obcí.

V Kravařích se nachází celá řada institucí a úřadů. Jedná se zejména o městský úřad, Městskou policii Kravaře, Obvodní oddělení Policie ČR Kravaře, zdravotnické instituce (ordinace praktických a odborných lékařů sídlících nejen na zdravotním středisku), pracoviště Úřadu práce ČR, pracoviště sociálně-právní ochrany dětí, Česká pošta, Česká spořitelna, různé pojišťovny, široká nabídka obchodů a služeb. V Kravařích je rovněž zastoupena kulturní (kulturní středisko zámek Kravaře) a sportovní oblast (Aquapark, Buly aréna). Působí zde řada spolků, klubů, sportovních institucí. Sociální služby zajišťuje např. Domov pro seniory sv. Hedviky. Oblast vzdělávání je zabezpečena mateřskými, základními školami a základní uměleckou školou, opomenout nesmíme ani Centrum volného času Kravaře.

V oblasti prevence kriminality na území města Kravaře působí:

- ❖ Městský úřad Kravaře
- ❖ Městská policie Kravaře
- ❖ Obvodní oddělení Policie ČR v Kravařích
- ❖ Školská zařízení
- ❖ Centrum volného času

I. Městský úřad Kravaře

Preventivní činností jako takovou se z části zabývá sociálních věcí (společně se sociálně-právní ochranou dětí), kde působí pracovník, jejichž náplní je kurátorství pro mládež a pro dospělé, sociální práce, protidrogová koordinace. Svou roli zde zastává také městská policie a její činnost v oblasti prevence kriminality (manažer prevence kriminality).

Primární prevence pro rodiny s dětmi především spočívá v poskytování poradenství a ve výchovně-vzdělávacím působení na rodiče. Oddělení sociálně-právní ochrany dětí dále spolupracuje s Obvodním oddělením Policie ČR Kravaře a Městskou policií Kravaře, kdy společně organizují preventivní a vzdělávací akce, jež jsou zaměřeny na předcházení a kontrolu dodržování zákazů plynoucích z platné legislativy (zákaz podávání alkoholu nezletilým a užívání výherních automatů, nadměrný až patologický výskyt těchto osob na diskotékách, v restauracích a hernách). Sekundární prevence je zaměřena na práci s problémovými jedinci, která probíhá formou individuální práce s jednotlivcem i rodinou. Terciární prevence se zabývá narušenými jedinci, dysfunkční rodinou a nevyhovujícím rodinným prostředím.

U dospělých jedinců se primární prevence zaměřuje na sociální poradenství. Sekundární prevence je orientována na aktivní vyhledávání osob sociálně nepřizpůsobivých v jejich přirozeném prostředí (terénní sociální práce) a nabídkou pomoci při podání žádostí o sociální dávky, ubytování, řešení pohledávek a dalších osobních záležitostí. Terciární prevence se specializuje na osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu vazby, ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy, apod.

II. Městská policie Kravaře

Městská policie, jejíž vedoucí strážník je členem Komise prevence kriminality a bezpečnostně dopravní a manažerem prevence kriminality, pořádá v rámci prevence kriminality přednášky, besedy, ale také praktické ukázky na aktuální témata. Vždy se jedná o realizaci na základě potřeb základních a mateřských škol. Častým tématem těchto besed je páchání trestné činnosti a přestupků osobami mladšími 18 let či dopravní výchova u dětí.

Stranou zájmu nezůstávají ani senioři. I oni jsou pravidelně (nebo na základě aktuálních potřeb) seznamováni s různými druhy ohrožení např. formou přednášky. V tomto směru je připravovaný také přesah do území celého mikroregionu Hlučínska-západ, a to v rámci aktivit komunitního plánování sociálních služeb a návazných aktivit. Městská policie při své činnosti velmi úzce spolupracuje s Obvodním oddělením Policie ČR v Kravařích a také spolky. Celoročně probíhají společné preventivně represivní akce zaměřené na dodržování zákazu nalévání alkoholu osobám mladším osmnácti let a zákazu hry těchto osob na výherních hracích automatech a dodržování obecně závazných vyhlášek města.

III. Obvodní oddělení Policie ČR v Kravařích

Obvodní oddělení Policie ČR v Kravařích, jehož vedoucí je členem Komise prevence kriminality a bezpečnostně dopravní, se podílí na prevenci kriminality nejen formou celorepublikově organizovaných projektů dlouhodobého významu, ale i tematickými přednáškami dle aktuální potřeby, které jsou realizovány nejen pro žáky základních škol v Kravařích, ale i pro ostatní cílové skupiny, např. seniory. Tyto aktivity mající výchovný charakter jsou zaměřovány na různá témata: o dopravě, diváckém násilí, kriminalitě. Obvodním oddělením Policie ČR v Kravařích je každoročně zpracována analýza trestné činnosti v Kravařích sloužící, mimo jiné, ke zhodnocení zavedených preventivních opatření. Obvodní oddělení Policie ČR úzce spolupracuje s Městskou policií Kravaře a s orgánem sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu v Kravařích.

IV. Školy a školská zařízení

V Kravařích se nachází dvě mateřské školy, dvě základní školy a také základní umělecká škola. V oblasti prevence sociálně patologických jevů působí na těchto školách preventisté a výchovní poradci, kteří jsou dostatečně fundovaní pro danou činnost. Spolupracují s městským úřadem a městskou policií. Město Kravaře je zřizovatelem těchto škol, ty svou výukou podporují osvojení mnoha dovedností, preventivních návyků a opatření, a to nejen v rámci vyučování, ale rovněž mimoškolní aktivitou v zájmových kroužcích. SRPŠ každoročně pořádá různé akce pro děti, čímž napomáhá k vyplnění jejich volného času. V Kravařích působí také Základní umělecká škola, Ivo Žídka nabízející nejen výuku hry na rozličné spektrum hudebních nástrojů, ale i realizaci dětí ve výtvarném kroužku.

V rámci prevence kriminality jsou daná témata týkající se negativních jevů, která jsou začleněna do učebních osnov některých předmětů. Ve všech výchovných předmětech se zabývá takovými tematickými celky, jako jsou zdravý životní styl, etické a morální chování a jednání, problematika užívání návykových látek, multikulturní výchova. Pořádají se přednášky, besedy, diskuse k tématům šikany, vandalství, kriminalitě, záškoláctví, apod. Zpětnou vazbu je možné získat například prostřednictvím schránky důvěry instalované v budovách všech škol, kam děti mohou vkládat své podněty a postřehy.

V. Sportoviště

Město Kravaře nabízí bohaté sportovní vyžití dětem i dospělým, a to v místním Aquaparku (plavecký bazén, sauna, masáže) a sportovním komplexu Buly arény (ledová plocha, tělocvična, posilovna, tenisové kurty, basketbalovém a volejbalovém či fotbalovém hřišti s umělou trávou či minigolf). Součástí města jsou také čtyři dětská hřiště, která poskytují vyžití pro ty nejmenší. Nově zrekonstruované školní hřiště s atletickou dráhou fotbalovým hřištěm s umělou trávou a volejbalovým hřištěm s umělým povrchem.

VI. Centrum volného času

Centrum volného času Kravaře je příspěvkovou organizací města, zřizovatelem je Město Kravaře. CVČ kromě vedení čtyřiceti pěti zájmových kroužků organizuje příležitostné akce pro děti, mládež a širokou veřejnost. Při pořádání akcí spolupracujeme s Městem Kravaře, zájmovými organizacemi a sdruženími z Kravař a z okolí. Při přípravě soutěží rovněž úzce spolupracují se základními školami, školními družinami z okolních měst a obcí spadajících do našeho regionu. Připravují různé druhy programů sportovního, zábavného i naučného charakteru.

VII. Domov pro seniory sv. Hedviky

Domov pro seniory sv. Hedviky Kravaře podporuje a pomáhá seniorům prožít klidný a důstojný život ve stáří. Domov usiluje o zajištění denních potřeb, uchování soběstačnosti, udržení vztahu s blízkými a zajištění důstojného doprovázení v závěru života. V rámci prevence kriminality jsou senioři žijící v tomto zařízení aktivně oslovováni formou přednášek a besed s policisty Policie ČR.

3.3 Seznam poskytovatelů sociálních a dalších služeb v Kravařích

- Domov pro seniory sv. Hedviky (Alejní 375/22, 747 21 Kravaře)
- Agentura Zvoneček (Kostelní 33, 747 21 Kravaře)
- Centrum volného času Kravaře (Náměstí 20/419, 747 21 Kravaře)
- Charita Hlučín (U bašty 275/3, 748 01 Hlučín)
- Charita Opava (Přemyslovců 26, 747 07 Opava-Jaktař)

4 Návrh preventivních opatření ve městě Kravařích

K dosažení stanovených cílů bude město využívat dostupné nástroje sociální a situační prevence.

I. Snížení nápadu majetkové trestné činnosti

- informování majitelů staveb a chat o ochraně majetku (letáky, webové stránky, bezpečnostní prvky elektronické i mechanické, monitoring Policie ČR a Městská policie Kravaře)
- pořízení a rozšíření bezpečnostních prvků mechanických i elektronických u městských budov, dobrovolných hasičů
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Město Kravaře, Policie ČR, městská policie, správci dotčených budov

II. Omezení pohybu osob pod vlivem alkoholu a návykových látek na veřejných prostranstvích

- monitorování problémových lokalit prostřednictvím MKDS
- rozšíření MKDS o další kamerové body
- kontrola dodržování zákazu prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Město Kravaře, Policie ČR, Městská policie Kravaře

III. Ochrana dětských a školních hřišť a jiných sportovišť

- zvýšený monitoring pochůzková činnost a MKDS v těchto místech
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Policie ČR, Městská policie Kravaře, správci sportovišť, školy

IV. Omezování vandalismu, poškozování veřejného majetku v rizikových lokalitách

- zvýšený monitoring v těchto zařízeních
- rozšíření kamerového systému
- oprava osvětlení
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Město Kravaře, Policie ČR, Městská policie Kravaře

V. Vzdělávání a informovanost občanů města

- prostřednictvím místního tisku-Besedník a webových stránek informovat občany o možných rizicích, preventivních programech a institucích, kam se mohou obracet v tíživých životních situacích

- besedy v rámci prevence kriminality cílené na děti, mladistvé a seniory
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Orgán sociálněprávní ochrany dětí, školy, Policie ČR, Městská policie Kravaře

VI. Ochrana a pomoc dětským obětem násilí, šikany, kyberšikany, domácího násilí

- preventivní programy ve školách formou besed
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Orgán sociálněprávní ochrany dětí, školy, Policie ČR

VII. Odhalení latentní kriminality

- zaměření pozornosti na neplacení výživného, týrání zvířat, podvodů při zaměstnávání nezletilých, nedovolené ozbrojování, výrobu a distribuci drog a jiných návykových látek pro sebe a pro jiné, problematiku zahájení sexuálního života před 15. rokem věku
 - termín realizace: průběžně
 - realizátor: Open House, o. p. s., Policie ČR, Orgán sociálněprávní ochrany dětí, školy

VIII. Podpora volnočasových aktivit dětí, mládeže a dospělých

- termín realizace: průběžně
- realizátor: Město Kravaře, Centrum volného času Kravaře

5 Závěr

Hlavní postoj Města Kravaře k řešení problematiky prevence kriminality spočívá především v koordinační a řídicí roli, mapování situace, sběru dat a v podpoře vzniku a rozvoje potřebných projektů a aktivit, napomáhajících při šíření kvalitních a osvědčených metodik a programů. Dále metodicky i finančně podporuje realizaci konkrétních programů a projektů a monitoruje celkový vývoj kriminality a bezpečnostní situace ve městě včetně případného přesahu do dalších obcí mikroregionu Hlučínska-západ, tedy těch obcí, se kterými má město Kravaře uzavřeny veřejnoprávní smlouvy o poskytování služeb městské policie.

Koncepce prevence kriminality Města Kravaře se opírá nejen o informace vzešlé z příslušných institucí Města Kravaře, ale také o poznatky útvarů Ministerstva vnitra a Policie České republiky. V souladu s národní Strategii prevence kriminality 2016-2020 resp. 2021-2027 vytváří podmínky pro efektivní fungování preventivní politiky ve městě. Nastiňuje v současnosti probíhající proces preventivních aktivit ve městě a definuje jednotlivé cíle a priority do budoucích let.

Ve spolupráci s příslušnými odbory Městského úřadu v Kravařích a Městskou policií v Kravařích zpracovali Martin Dehner, vedoucí městské policie a Mgr. David Adamec, tajemník Svazku obcí mikroregionu Hlučínska-západ.

Verze č. 1, k 27. 10. 2021